

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	20 december 2022	n.v.t.

Onderwerp

Besluit van het rijk tot verlaten ambitie innovatieve getijdenenergie Brouwersdam

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over de gezamenlijke brief van de bestuurlijke regiopartners in getij Grevelingen
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de GS-brief aan Provinciale Staten over de gezamenlijke brief van de bestuurlijke regiopartners in getij Grevelingen.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan Provinciale Staten op te nemen wat de inspanningen van de Provincie op dit dossier zijn geweest en de teleurstelling over het loslaten van deze ambitie uit te spreken. E.e.a. in afstemming met de andere partners.

Bijlagen

1. Brief Raden en Staten getij Grevelingen november 2022
2. Brief GS aan PS "oplegger" bijlage 1

1 Toelichting voor het College

Middels bijgaande gezamenlijke brief van de colleges van de regionale partners in getij Grevelingen worden de gemeenteraden en Provinciale Staten (Zeeland, Zuid-Holland, Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee) geïnformeerd over het besluit van het rijk om toepassing van getijdenenergie niet mee te nemen naar de planuitwerkingsfase van de doorlaat in de Brouwersdam.

Voor de regionale partners is het totaalpakket, met daarin de innovatieve doorontwikkeling van de Deltawerken gekoppeld aan schone, voorspelbare, nieuwe vormen van energieopwekking zonder ruimtelijke belasting zoals bij zon en wind een nadrukkelijke wens geweest. Inzet op deze meekoppelkans is bij de ontwikkeling van de doorlaat onderdeel van de Zuid-Hollandse afweging om middelen te reserveren voor dit project.

Om die reden hebben de portefeuillehouders van de betrokken regiopartijen gemeend deze informatie nu ter kennis van de raden en Staten te brengen terwijl nog geen zicht is op het effect van de beoogde maatregelen als geheel, omdat het resultaat van de taskforce getij Grevelingen pas tegen de zomer van 2023 wordt verwacht.

De brief omvat slechts een bescheiden historische context omdat een jaar geleden een brief over de stand van zaken is gestuurd waarin de geschiedenis van het project als geheel uitvoerig is weergegeven. Naar deze brief wordt dan ook verwezen voor meer informatie over de historische context en de inhoudelijke achtergrond van het project.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De samenwerking getij Grevelingen is gebaseerd op de bestuursovereenkomst getij Grevelingen uit februari 2018.

2 Voorafgaande besluitvorming

Zoals aangegeven onder 1

3 Proces

Processtappen door rijkspartners

Naast het resultaat van de taskforce wachten de regionale partners ook nog op het oordeel van Rijkswaterstaat over de 11 puntenlijst van de markt zoals omschreven in de brief. Deze 11 punten zijn te zien als ontwerp wensen die de toepassing van traditionele vormen van getijdenenergie, zoals met vrije stromingsturbinen, in de toekomst niet onmogelijk te maken in het ontwerp dat Rijkswaterstaat gaat maken voor de doorlaat.

Deze lijst van punten is voortgekomen uit de gesprekken die met marktpartijen zijn gevoerd naar aanleiding van de second opinion van de regionale partners.

Proces bij de regio

Het in samenhang kunnen beschouwen en wegen van al deze informatie is een logisch moment om de betrokkenheid van de regiopartijen bij het vervolg van dit project te bespreken. De colleges kunnen dan beoordelen of de door de raden en staten gestelde kaders hen nog voldoende mandaat verschaffen of dat een hernieuwd besluit wenselijk is. Bij dat laatste moment kunnen ook de financiële- en juridische kaders worden betrokken. Door het verstrekken van de informatie in de bijgaande brief verandert daar op dit moment niets aan.

Rijksbeleid energietransitie versus energie uit water

De portefeuillehouders van de regio hebben na gesprekken met marktpartijen die ambitie hebben actief te investeren in deze sector én met de directeur generaal energiebeleid van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat moeten constateren dat de bereidheid om op dit moment grootschalig te investeren in een innovatieve showcase er niet is. Ondank het technisch potentieel en ondanks de ambities van de Europese Unie op dat vlak. En ook ondanks erkenning voor noodzaak tot interbestuurlijke samenwerking op dit soort grote projecten en het besef dat de energietransitie niet klaar is.

Daarbij komt dat het rijk een duidelijke keuze heeft gemaakt voor de korte termijn. Alle inspanning en middelen van het rijk zijn momenteel gericht op het optimaliseren van de bestaande technieken en het uitbreiden van de capaciteit om op de korte termijn een groter aandeel duurzame energie te realiseren. Nu die optimalisatie vorm krijgt en de noodzaak tot het op termijn nagenoeg zonder fossiele bronnen voor energie en onafhankelijk te kunnen opereren, is de verwachting dat de interesse naar nieuwe vormen van energie in de nabije toekomst ook weer aan aandacht zal winnen.

Participatie en rolneming

- 4** De samenwerking getij Grevelingen is gebaseerd op de bestuursovereenkomst getij Grevelingen uit februari 2018. Deze bestuursovereenkomst beschrijft de rol van het bestuurlijk overleg getij Grevelingen onvoldoende en zowel de primaire doelen als de meekoppelkansen, tezamen reden voor de regio om mee te doen, staan onder druk door de ontwikkelingen die aanleiding zijn voor het genoemde besluit van het rijk. Zoals onder 3 beschreven is het echter te vroeg om een integraal oordeel over het project te kunnen geven.

Voor het vervolg van de aanpak in de Grevelingen zal het college zich beraden op de gewenste rol en samenwerkingsvorm. Dit is een cruciaal onderdeel van de volgende fase in dit traject. Twee uitgangspunten staan daarbij op dit moment centraal. Naast het reeds genoemde inzicht in de doelen die wel kunnen worden gerealiseerd is dat de regionale samenwerking an sich. Samen optrekken met de andere decentrale overheden is bepalend voor de positie van de regionale belangen in dit dossier.

5 Communicatiestrategie

In reactie op de brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de vaste Kamercommissie Water is in verschillende media in het Deltagebied aandacht besteed aan het besluit om getijdenenergie te laten vallen. Gedeputeerde Water mw. Pijpelink van de Provincie Zeeland heeft rondom deze bekendmaking contact met de lokale media gehad. Verder is vanuit de regiopartijen noch vanuit Zuid-Holland aanleiding om op dit moment nader extern te communiceren.